

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se věnuje průvodcovské praxi za normalizace a těsně po ní, jelikož tendence započaté za normalizace trvaly i dále. Cílem práce je přiblížit, jak v tomto období vypadaly komentované prohlídky na hradech a zámcích a s čím se setkávali návštěvníci, kteří na ně zavítali. V práci jsou postihnuty různé aspekty prezentace památek. Pozornost je věnována osobě průvodce, charakteru interiérových instalací a expozic i obsahové stránce výkladu. Zároveň se práce dotýká i zpětné vazby tehdejších návštěvníků památek, propagaci památek skrze média a legislativě památkové péče spolu s vládními usneseními, které se prezentace památek nějakým způsobem dotýkaly.

Pro práci byla učiněna několikastupňová rešerše primárních i sekundárních pramenů nejrůznějšího druhu a původu včetně audiovizuálních zdrojů nebo provedených výzkumů. Jednotlivé zdroje byly podrobeny kritice, analyzovány a vzájemně komparovány. Zároveň byl pro účely výzkumu realizován i řízený rozhovor s pamětníci. Některá zjištění o prezentaci památek za normalizace byla porovnána i s výsledky nedávných výzkumů týkajících se současné podoby interpretace našich památek.

V rámci výzkumu jsou ověřovány tři hypotézy. První spočívá v předpokladu, že byla normalizační prezentace památek ovlivněna politicko-ideovým směřováním naší země. Práce tak mimo jiné nastiňuje způsoby, jakými se to v komentovaných prohlídkách odrazilo. Na to přímo navazuje další hypotéza, která se týká domněnky, že nejvíce byly propagandou ovlivněny průvodcovské výklady, které byly ideálním nástrojem pro její šíření. Poslední hypotéza pracuje s předpokladem, že v normalizačních prohlídkách se návštěvníci setkávali se stereotypními neduhy, které máme s prohlídkou hradů nebo zámků spojené do dnešních dní. Mám tím na mysli dlouhé nezáživné výčty a popisy jednotlivých exponátů na trase nebo řadu po sobě následujících různobarevně řešených neživě působících salonků.

KLÍČOVÁ SLOVA

průvodce; hrad; zámek; prohlídka; sylabus; normalizace; interiérová instalace; průvodcovský text